

HIFOs Fritt Ord-stipend for året 2009

HIFOs Fritt Ord-stipend er på 25 000 kroner, og ledsages av et diplom. Stipendet deles ut til nyeksaminerte mastergradskandidater som er medlemmer av HIFO. Midlene skal brukes til å bearbeide masteroppgaven med tanke på videre publisering. Aktuelle kandidater for stipend i 2010, er mastergradskandidater uteksaminert i 2009. Det er denne gang kommet inn ni søknader som faller innenfor kriteriene. I prioriteringen mellom søkerne er det tatt hensyn til kvalitet og originalitet på mastergradsarbeidene, men også til fagområde og de mulighetene den enkelte søker vil ha til å få publisert sine resultater på annet vis. Søknadene er behandlet av en komité oppnevnt av HIFOs styre. Komiteen har i år bestått av Nils Olav Østrem, Randi Wærdahl og Jan Thomas Kobberrød. Det er en samlet komité som har besluttet å gi dette års stipend til Stian Johansen Tiller. Stian Johansen Tiller leverte våren 2009 oppgaven *Defending the UN Agenda. The Peace Effort of the Palestine Conciliation Commission 1949—1951* ved Universitetet i Oslo.

I masteroppgaven undersøker Tiller hvorfor FN ikke lyktes i å fremforhandle en fredsavtale mellom Israel og de arabiske statene etter krigen i 1948. Krigen i 1948 etterlot en lang rekke uløste og vanskelige spørsmål, som fortsatt i stor grad er på den storpolitiske agenda. Hvordan skulle disse konfliktspørsmålene løses? Dette var oppgaven som FN-organet *Palestine Conciliation Commission* (PCC) fra slutten av 1948 fikk som mandat å løse. Gjennom FNs resolusjon 194 ble det fastslått at kommisjonens oppgave var å "take steps to assist the Governments and authorities concerned to achieve a final settlement of all questions outstanding between them". Det var utvilsomt et enormt og svært optimistisk mandat.

Som prisvinneren selv sier, er historien om PCC en historie om nederlag. Det hele ble en fiasko. Hvorfor skal man da studere den? Vi kan igjen la prisvinneren komme til orde: Suksess kan ikke være det eneste argument for granskning, kanskje ikke et argument i det hele tatt. Vi siterer: "Hvis dette argumentet hadde blitt gjeldende innenfor historieskrivningen rundt den israelsk-palestinske konflikten, ville det etterlatte materialet vært temmelig tynt, ettersom konflikten forblir uløst på nesten alle områder. Dessuten kan fredsforhandlinger lykkes på noen områder og feile på andre. Kun ved en gjennomgående og grundig analyse kan slike faktorer avsløres. Min masteroppgave er et forsøk i denne retningen, og presenterer nye og viktige funn om PCCs forhandlingsforsøk."

Komiteen er enig i dette, og roser Tiller for å ha funnet mye nytt og interessant stoff gjennom grundig arkivarbeid, som formidles på en effektiv måte i en meget godt gjennomarbeidet tekst. Komiteen vil likevel ikke unnlate å utfordre stipendmottakeren til i sterkere grad å følge opp de teoretiske og prinsipielle poengene om meglerrollen som innleder hans oppgave, og la den generelle drøftingen av meglerrollen få enda større vekt når funnene skal presenteres i neste runde. Vi sender i denne sammenheng også utfordringen videre til Tillers veileder, Hilde Henriksen Waage, siden stipendmottakeren har planer om å bearbeide sine funn med tanke på publisering i et internasjonalt tidsskrift i samarbeid med henne.

Stavanger/Trondheim, 11.6.2010

Nils Olav Østrem

Randi Wærdahl

Jan Thomas Kobberrød